

BÚCSÚ PÁRIZSTÓL

*Gondoltam, láttam már világot,
és egyébként is, őszre jár,
ideje hazamenni már.
Ma este hát vonatra szállok,
szólít a messzi Duna-táj.*

*A Szajna-parton ültem egy
kis kávéházban, és a zajban:
„Hát véget ért – mondtam magamban.
míg a café espressot kavartam –
Notre-Dame, Párizs, ég veled!*

*És veled is, Rue de Varenne,
ahonnét leszálltam naponta
a föld alatti Babylonba;
lehet, hogy többé soha sem
koptatom sarkam köveden.”*

*Szép, enyhe dél volt, felleges;
s Knokkeban is szép volt a tenger.
Minden öröme kétszeres,
ha ötvenen túl jár az ember,
és halántéka már deres.*

*A Saint-Germain-l’Auxerrois
harangjátéka szól felettem.
Lám, ezt se hallom tán soha
többé, gondoltam ostoba
meghatottsággal, és fizettem;*

*s ahogy átvágtam a virág-
piacon, eszembe jutottak
otthon a végső dáiák,
ahogy az őszi holdvilág
hideg fényében fonnyadoznak;*

*és „Jól van – mondtam – hát megyek;
ha mindenáron hazavártok...”
S utánam víjjogtak rekedt
kárörömmel a ketrecek
börtönéből a papagájok.*

Párizs, 1965. szeptember

AZ ÖREG ÉS A FIATAL

EGY TINTORETTO-KÉPRE

Vas Istvánnak

A háttér oly fekete, mint a múlt.

*Az aggastyán egy karosszékekben ül,
keze a karfán, finom ujjai
szinte lefolyznak, ernyedien. Hová néz
ez a besüppedt arc, ez a belülré
fordult tekintet? Visszahozhatatlan
tájakra, tűnt napokra, semmivé
foszlott arcokra? Hová néz? Magába,*

vagy magánál is távolabbra, túl
az életen? Mit lát? Emlékeket,
vagy már semmit, csak néz, csak néz, sötét,
félíg hunyt kútszemével? Mire gondol?
Egy régi napra talán, amikor
ott állt egy aggastyán karszéke mellett,
s az aggastyán csak nézett, ő meg állt
némán, feszélyezetten, egy kicsit
únottan is, és alig várta már,
hogy elmehessen.

Akár ez az ifjú
karszéke mellett, egy arasznyival
hátrébb, mint egy kút partján, s mintha félne
a fölcsapó hidegtől. Áll, kicsit
feszélyezetten, elfogódva, némán,
kénytelen tapintattal, és alig
várja, hogy elmehessen már. Hová?
Miért? Nem tudja még, hogy egy napon
így fog majd ülni ő is, egy ilyen
karosszékben: csak néz majd, befelé
mélyülő kútszemekkel, beesett
arccal, keze a karján, ujjai
szinte lefolynak, ernyedten; csak ül
és néz. Hová? A múltba, vagy magába,
vagy magánál is távolabbra, és
a karszék mellett, elfogódva, némán
egy ifjú, alig várva, hogy mehessen.

Mert nem tudja, hogy nem mehet: örökre
összezárja őket a fekete
háttér.

Nem lehet kilépni belőle.

Bécs, 1965. szeptember.

RATKÓ JÓZSEF

CSILLAGAIM

Apám megöregült. Anyám halott.
Egyedül vagyok. Szabad vagyok.

Arcok ragyognak: csillagaim —
fényük az öröm, árnyuk a kín.

Ragyogtasd őket, hű szerelem —
fogyatkozásuk sose legyen!

TANULMÁNY

Szél nyergeli a fákat,
zablát rángat,
Fölmagaslik, sörényét rázza,
nyerit, nem fogad szót a nyárfa.

Szél maga alá nem alázza.